4. Мосюкевич О.М. Звертання в мові художніх творів Т. Г. Шевченка //Українська мова і література в школі – 1996. – №4. – С. 17-23
5. Фігура мови // Українська мова: енциклопедія. 3-тє вид., зі змін. та доп. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2007. – 756 с
6. Шевченко Т.Г. Кобзар. – К.: Дніпро, 1989. – 640 с.

Виноградова Юлія,
кандидат філологічних наук, старший викладач,
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова, м. Київ

ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯ: РЕАЛЬНА ЗАГРОЗА ВІРТУАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ ЧИ НАДУМАНА ПРОБЛЕМА?

Інтернет – це ще одна сторінка у розвитку людства,
яку ми з часом перегорнемо як і всі інші.
Сурган В.С.

У сучасному суспільстві залишатись осторонь і бути байдужим по відношенню до чимраз нових і цікавих, модних і сучасних ґаджетів дуже складно, адже це означатиме бути не лише поза увагою друзів і однокласників, а й бути позбавленим можливості отримувати різноманітну інформацію з нових джерел. Можливо, це надумана проблема? Таке питання виникає у деяких батьків і людей старшого віку. Вони вважають, що будь-яку інформацію вільно і швидко можна отримувати і з інших джерел: із сучасних ЗМІ (телебачення, радіомовлення, друковані джерела інформації), книг, енциклопедій, словників, довідників тощо. Інші вважають, що Інтернет – це залежність, реальна загроза, яка «затягує» людину, а особливо дитину, у віртуальний, несправжній, небезпечний світ. Дехто взагалі не замислюється над такими питаннями і не

робить із цього ніяких проблем. Але… Інтернет-залежність, усе-таки: реальна загроза чи надумана проблема?

«Статус української мови значною мірою залежить від глобалізаційних процесів, які відбуваються у суспільстві, зокрема, через активне впровадження в сучасний побут українців комп'ютерних технологій, а особливо – Інтернету. Всесвітня мережа позитивно вплинула на соціум, давши змогу вийти на інший рівень комунікації, однак водночас було відкрито доступ для проникнення в українськомовне спілкування різних негативних явищ» [2, 5].

Проблема полягає зовсім не в тому, що Інтернет якимось чином загрожує людині. Інтернет – це не жива істота, яка може самостійно відчинити двері у внутрішній світ і свідомість людини та облаштувати там собі постійне помешкання, встановити свої правила співіснування тощо. Тільки сама людина, яка використовує Інтернет, може надати такий доступ. А далі усе залежатиме від того, чи готова вона до спільного життя, чи зможе правильно сприймати інформацію і вміло нею послуговуватися у повсякденні, чи вдасться їй вправно і коректно регулювати, дозувати час спілкування, встановлювати певні обмеження у такому комунікуванні, розпізнавати користь і шкоду, які можна отримати як наслідок.

Ще одне важливе питання – це правдивість і достовірність інформації, яку можна отримати з Інтернету. Величезну кількість інформаційних джерел, розміщених в мережі, не завжди відповідально і ретельно перевіряють. Тому почасти можна натрапити на фейки, брехню, навмисну брехню тощо. На жаль, ті, хто отримує інформацію з інших джерел, також абсолютно не застраховані від сприйняття спотворених чи хибних фактів. До того ж, Інтернет настільки швидка мережа надання інформації, що більшість ЗМІ просто не можуть випередити її, і найчастіше самі отримують новини з того ж інтернет-ресурсу. Тому, можна із впевненістю стверджувати, що мережа Інтернет – найшвидший, найзручніший спосіб передання й отримання інформації.

Необмежений доступ до такого безпосереднього чи опосередкованого зв'язку без урахування вікових особливостей користувача дійсно може бути

загрозою для його свідомості і життя. Допомогою і на заваді цьому повинен бути нетикет – правила поведінки користувача в процесі роботи з мережевими джерелами Інтернет.

Основна відповідальність у питанні контролю за правилами поведінки дитини, підлітка тощо під час роботи з різними інтернет-ресурсами покладається на батьків і вчителів. Вони зобов'язані систематично проводити роз'яснювальну роботу з дітьми, з метою убезпечити їх від негативного впливу і шкідливої інформації, які можуть надходити ззовні і згубно діяти на їх особистість, особливо у перехідному віці, коли відбувається становлення і формування основних морально-етичних цінностей і життєвих орієнтирів. Якщо не надавати цьому вчасно належної уваги, то людина, а особливо дитина, яка має необмежений доступ до Інтернету, дійсно може стати залежною. Будь-яка залежність, як шкідлива звичка, буде мати негативні наслідки, становити реальну загрозу життю людини, ставати проблемою, яку, на жаль, дуже часто самостійно вирішити не вдається.

Сучасне суспільство усе частіше вибирає безконтактний спосіб опосередкованого спілкування через Інтернет. Відсутність живого контакту позбавляє людей можливості використовувати невербальні (позамовні) засоби спілкування (погляд, міміку, посмішку, жести тощо), які замінюють смайлами, лайками, гіфами. Декому видається зручним висловлювати свої емоції поза очі, розуміючи те, що наважитися сказати це віч-на-віч часто буває складно: соромно, незручно. «Інтернет як комунікативне середовище характерний тим, що тут процес комунікації здійснюється у сферах, де попередній статус суб'єкта невідомий. Сучасні форми спілкування – чат, форум, гостьова – дають змогу спілкуватися в режимі онлайн мовцям, які один про одного нічого не знають. Ці особливості спілкування спровокували новий етап в розвитку комунікації: тепер зникли бар'єри, що раніше існували в процесі живого спілкування. Так, наприклад, завдяки анонімності формується інша комунікативна політика, пов'язана з психічними особливостями людини» [4, 5].

Так. Спілкуватися віртуально – зручно, але ми живемо реальним життям, у нас повинні бути реальні друзі, виникати реальні стосунки, реальні життєві ситуації. Не можна і не потрібно переносити усе у віртуальний світ – світ Інтернету, відсторонювати себе від реального життя – життя поміж людей, життя у суспільстві. Не варто створювати тимчасову штучну оболонку, яка з часом може стати вашим постійним помешканням, з якого вирватися буде не так уже й просто, не потрібно приховувати свої справжні емоції. Інтернет не може ставати єдиним і повноправним посередником у спілкуванні між людьми. Раціональний підхід – запорука успіху і засторога від залежності: Інтернет-залежності.

Інтернет-залежність – це реально, і це проблема для багатьох сучасних людей, з огляду на те, скільки їх сьогодні потрапляє у тенета віртуального життя, стає заручниками у власному помешканні, втрачає друзів і близьких, опиняється сам на сам зі своїми проблемами і переживаннями. Велика кількість користувачів стають жертвами шантажу, залякувань, фінансових махінацій, отримують психологічні травми, йдуть з життя. Це лякає. Тому ми повинні пам’ятати, що у реальному житті завжди можна отримати реальну підтримку через безпосереднє спілкування між людьми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Матвієнко О.В. Комунікативна діяльність у мережі Інтернет: теоретико-методологічні підходи до аналізу соціалізації студентської молоді / О.В. Матвієнко, Г.І. Остапенко // Вісник ХДАК. – 2013. – Вип. 41. – С. 151–158.
2. Пономаренко Л.Г. Мова сайтів українського сегмента інтернету: реалії та перспективи / Л.Г. Пономаренко, С.А. Козиряцька // Держава та регіони. Серія : Гуманітарні науки. – 2014. – № 1–2. – С. 64–69.
3. Рудик М. Українське слово в інтернеті / М.Рудик / URL: http:// journ.lnu.edu.ua/publications/zbirnyk07/Zbirnyk07_Rud yk.htm
4. Скуловатова О. Інтернет-ресурси як психологічний фактор впливу на якість навчання [Текст] / О.Скуловатова // Вісник КНТЕУ. – 2013. – № 5 (91). – С. 84–94.
5. Чемеркін С.Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси: монографія / С.Г. Чемеркін. – К.: НАН України. Інститут української мови, 2009. – 240 с.